

SKIRTINGŲ LAIKYMO IR ŠĖRIMO BŪDŲ ĮTAKA NUJUNKYTŲ ĖRIUKŲ AUGIMUI IR RAUMENINGUMUI

Birutė Zapasnikienė

Lietuvos veterinarijos akademijos Gyvulininkystės institutas

R. Žebenkos g. 12, LT-82317 Baisogala, Radviliškio r.

tel. (8~422) 65 383; faks. (8~422) 65 886; el. paštas: birutez@lgi.lt

Santrauka. Daugelyje ES šalių mėšai auginami ėriukai paliekami tvarte penėti, o veislei laikomas priauglis ganomas arčiau avidžių ir šeriamas papildomai. Deja, Lietuvos avių augintojai dažniausiai renkasi ekstensyvų ėriukų auginimo būdą (be koncentratų ir be papildomo šėrimo), nes avių supirkimo kainos yra žemos, o atsiskaitymo pagal skerdenų kokybę sistema – neįdiegta.

Mūsų tyrimų tikslas – įvertinti nujunkytų ėriukų ganymo ir laikymo diendaržyje efektyvumą bei nustatyti ekstensyvaus ir intensyvaus šėrimo įtaką nujunkytų avinukų augimui ir raumeningumui. Bandymai atlikti su nujunkytais Lietuvos vietiniais šiurkščiaivilniais ėriukais, suskirstytais į grupes. 2007 m. 15 avyčių ir 12 avinukų išleisti į ganyklą, o 15 avyčių ir 13 avinukų palikti šerti diendaržyje prie tvarto. 2008 m. 8 avytės paliktos diendaržyje, o 8 išleistos į ganyklą. Taip pat sudarytos dvi avinukų grupės penėti tvarte, po 5 avinukus kiekvienoje. Penimiems 5 avinukams kasdien buvo duodama po 500 g avims skirto kombinuotojo pašaro (kitiems 5 – po 200 g) ir 2–3 kg žolės. Avinukų penėjimas truko 60 dienų (nuo 3 iki 5 mėn.). Tuo tarpu ganomi ėriukai (nuo 2 iki 7 mėn.) mito vien ganyklos žole, o diendaržyje laikomas priauglis gavo po 200 g kombinuotojo pašaro ir 2–4 kg žalios masės (nuo rugpjūčio mėn. – po 0,8 kg šieno).

Tyrimų rezultatai parodė, kad nujunkytų ėriukų ganymas ir avinukų penėjimas turėjo teigiamos įtakos augimo spartai ir raumeningumui. Ganytos avytės 2–7 mėn. laikotarpiu kasdien vidutiniškai priaugo po 14 g daugiau, o avinukai – po 8 g, todėl 7 mėnesių jie buvo 1,31–2,34 kg sunkesni ir 0,11–0,55 balo raumeningesni už diendaržyje šertus bendraamžius. Penėti avinukai per 60 d. ne tik priaugo 3,06 kg daugiau, bet ir nepenimi (5–7 mėn. laikotarpiu) augo greičiau po 31 g per parą palyginti su niekuomet nepenėtais avinukais.

Raktažodžiai: ėriukai, ganymas, šėrimas, augimas, raumeningumas.